

SADRŽAJ

Predgovor.....	11
I. EKONOMSKA NAUKA	
1. Počeci razvoja ekonomske nauke.....	16
2. Reprodukcionni ciklus.....	17
3. Razvoj ekonomske misli.....	19
3.1. Merkantilizam.....	19
3.2. Fiziokratizam.....	20
3.3. Klasična politička ekonomija.....	21
3.4. Marks.....	23
3.5. Marginalizam.....	26
3.6. Istorijska škola.....	28
3.7. Kejns.....	29
3.8. Adam Smit.....	30
3.9. David Rikardo.....	31
3.10. Novije škole.....	31
4. Uloga ekonomske nauke.....	33
5. Predmet izučavanja ekonomije.....	34
5.1. Šta je "EKONOMIJA" ("ECONOMICS").....	34
6. Mikroekonomija.....	36
7. Makroekonomija.....	40
7.1. Predmet makroekonomije.....	40
7.2. Osnovni makroekonomski problemi.....	40
8. Globalna ekonomija.....	46
8.1. Osnovne komponente globalne ekonomije.....	48
8.2. Globalni ekonomski izazovi.....	53
8.3. Održivi razvoj svjetske privrede.....	62
9. Metode istraživanja u društvenim naukama.....	63
9.1. Opšti metodološki pristup.....	64
9.2. Induktivni metod.....	64
9.3. Deduktivni metod.....	65
9.4. Matematičko - statistički metod.....	66
10. Metode istraživanja u ekonomskoj nauci.....	67
10.1. Model.....	67
10.2. Ekonomska analiza.....	69
10.3. Pojednostavljanje ili apstrakcija.....	70
10.4. Statistička analiza.....	70
11. Indukcija i dedukcija.....	82
12. Komparativni metod.....	82
13. Istorijski metod.....	83
14. Bilansni metod.....	83
15. Ekonomski zakoni.....	83
15.1. Pojam prirodnih i društvenih zakona.....	83
15.2. Poimanje ekonomskih zakona.....	86
15.3. Klasifikacija ekonomskih zakona.....	88

15.4. Karakteristike ekonomskih zakona.....	90
16. Tri ključna ekonomska zakona	93
16.1. Oportunitetni trošak i granica proizvodnih mogućnosti	93
16.2. Zakon opadajućih prinosa	96
16.3. Prosječni i marginalni troškovi.....	98
II. GLOBALIZACIJA U SAVREMENOM DRUŠTVU	
1. Koncepti i ciljevi globalizacije	104
2. Ekonomski aspekti globalizacije	107
3. Društveni aspekti globalizacije.....	111
3.1. Socijalni aspekti globalizacije	112
3.2. Politički aspekti globalizacije	113
3.3. Savremena potrošačka kultura kao posljedica procesa globalizacije	114
4. Globalizacija kao potčinjavanje ili šansa.....	115
4.1. Kako se uključiti u proces globalizacije	116
4.2. Posljedice procesa globalizacije.....	118
5. Proces globalizacije tržišta i njen uticaj na poslovanje preduzeća.....	119
6. Karakteristike globalne ekonomije.....	120
7. Osnovne tendencije razvoja međunarodne ekonomije.....	122
8. Porast svjetskog stanovništva	123
9. Osnovni faktori ekonomskog rasta nacionalnih privreda	129
10. Ekonomske disproporcije u savremenom svijetu	133
11. Preraspodjela “ekonomskih snaga” na svjetskoj sceni	138
12. Zbignjev Bžežinski o poziciji SAD u preraspoređivanju globalne moći	142
13. Evropska unija - EU	145
13.1. Program obnove Evrope – “Maršalov plan”	147
13.2. Aktuelni ekonomski problemi EU.....	150
14. Novi svjetski poredak – osnovna obilježja	157
15. Istine i zablude o tranziciji.....	162
III. ULOGA DRŽAVE U EKONOMIJI	
1. Uloga države u uslovima tranzicije	170
2. Tržište i država u savremenoj ekonomiji	173
3. Ekonomska uloga države	175
4. Donošenje društvenih odluka.....	180
5. Oblici državne intervencije u ekonomiji	181
6. Ekonomija i politika	184
7. Doktrine “nevidljive ruke” i “javne ruke”	186
8. Tipologija ekonomskih sistema.....	190
9. Ekonomska i ideološka tipologija savremenih ekonomsko- socijalnih sistema	191
10. Tipovi i modeli ekonomskih sistema	195
11. Kineski sistem socijalističke transformacije – kombinacija tržišta i plana	197
12. Osnovni ekonomsko – socijalni ciljevi	202

13.	Državni budžet i njegova struktura	204
14.	Principi oporezivanja i "Leferova kriva"	206
15.	Vrste poreza i način oporezivanja	209
15.1.	Porez na dodatu vrijednost.....	212
16.	Vojni rashodi.....	218
17.	Faze kriznog ciklusa u ekonomiji	221
18.	Osnovna obilježja ekonomske krize 1929.-1933. godine	226
19.	Osnovna obilježja cikličnih kretanja u savremenom kapitalizmu.....	229
20.	Anticiklična politika države	231
IV.	MAKROEKONOMSKA RAVNOTEŽA	
1.	Zakon ponude i tražnje	238
1.1.	Zakon ponude roba na tržištu.....	238
1.2.	Zakon tražnje roba na tržištu.....	244
1.3.	Formiranje ravnotežnih cijena	250
2.	Elastičnost tražnje	257
3.	Elastičnost ponude	269
V.	EKONOMSKI AGREGATI	
1.	Mikroekonomski agregati.....	276
1.1.	Ukupan prihod	276
1.2.	Troškovi poslovanja.....	278
1.3.	Poslovni rezultat	278
1.4.	Dobit	279
1.5.	Dohodak	281
1.6.	Gubitak	282
1.7.	Prag rentabilnosti.....	283
2.	Makroekonomski agregati.....	288
2.1.	Društveno bogatstvo.....	288
2.2.	Prirodno bogatstvo	290
2.3.	Bruto društveni proizvod - BDP	295
VI.	NAUČNOTEHNOLOŠKI PROGRES KVALITET EKONOMSKOG RAZVOJA	
1.	Čovjekov rad i tehnološki progres	305
2.	Naučnotehnološki proces i kvalitativan rast.....	308
3.	Smjerovi novih naučnotehnoloških razvoja.....	311
4.	Nauka i upotrebljivo znanje osnovni motor razvoja i tehnološkog progressa	319
VII.	SAVREMENI MENADŽMENT U FUNKCIJI EKONOMSKOG RAZVOJA	330
1.	Proces menadžmenta	330
2.	Karakteristike savremenog menadžmenta	332
2.1.	Percepcije i razumijevanje svijeta u kojem živimo	332
2.2.	Kvalitet kroz upravljanje ljudskim resursima	335
2.3.	Strategija za ulazak na internacionalna tržišta.....	337

2.4.	Proces promjena organizacione strukture.....	340
3.	Uloga menadžmenta u uslovima tranzicije.....	345
4.	Menadžment u uslovima krize	353
4.1.	Pojam krize.....	353
4.2.	Uzroci nastajanja i vrste kriza u poslovanju	354
4.3.	Menadžment funkcija i nastanak krize	356
4.4.	Izbor strategija za rješavanje krize	357
4.5.	Identifikacija elemenata i plan izlaska iz krize.....	358
5.	Tranzicija kao oblik krize.....	364

VIII. KRIZNI MENADŽMENT U USLOVIMA TRANZICIJE

1.	Definisanje osnovnih pojmova krize.....	369
1.1.	Krizni menadžment.....	369
1.2.	Katastrofa	370
1.3.	Kriza	371
1.4.	Preduzetničke krize	371
1.5.	Insolencija.....	372
1.6.	Saniranje	373
1.7.	Restruktuiranje	373
2.	Simptomi krize.....	374
3.	Uzroci krize	376
3.1.	Interni uzroci krize	379
3.2.	Eksterni uzroci krize.....	380
4.	Osnove za saniranje	382
5.	Tipični tok eskalacije krize	383
6.	Ponašanje menadžmenta u pojedinim fazama razvoja krize....	385
7.	Vrste preduzetničkih kriza.....	386
7.1.	Strategijska kriza i strategijsko saniranje/restruktuiranje	387
7.2.	Operativna kriza i operativno saniranje/restruktuiranje	387
7.3.	Finansijska kriza	388
8.	Faze kriznog menadžmenta	389
9.	Uzročna veza, menadžment - kriza.....	392
10.	Mjere za uspostavljanje likvidnosti	393
11.	Krizni menadžment po područjima poslovanja	396
12.	Uloga kreditnih institucija u saniranju finansijske krize preduzeća	396
13.	Stečaj kao rješenje za preduzeća u finansijskim poteškoćama	399
13.1.	Stečaj kao način da se sačuva poslovanje	399
13.2.	Kako funkcioniše stečaj.....	401
13.3.	Stečajni postupak	401
13.4.	Reorganizacija.....	402
13.5.	Likvidacija	403
13.6.	Prednosti stečaja u oporavku preduzeća	403
14.	Rezime kriznog menadžmenta u preduzetništvu.....	404
15.	Primjer uspješnog kriznog menadžmenta.....	407

IX.	EKONOMSKI ODNOSI SA INOSTRANSTVOM.....	414
1.	Značaj spoljne trgovine	414
2.	Oblici međunarodne trgovine	416
3.	Nužnost trgovinskog liberalizma.....	417
4.	Spoljno – trgovinski instrumenti	419
4.1.	Trgovinski bilans.....	419
4.2.	Platni bilans	420
4.3.	Međunarodni trgovinski ugovori	421
4.4.	Carine	423
4.5.	Robni režimi.....	424
4.6.	Izvozne premije	425
4.7.	Prelevman	425
4.8.	Damping	426
4.9.	Antidamping.....	426
4.10.	Embargo	427
5.	Ekonomski razlozi jačanja spoljne trgovine.....	427
6.	Motivi državnog podsticanja spoljne razmjene	433
7.	Faktori koji ograničavaju međunarodnu razmjenu.....	435
8.	Razlozi za ograničavanje međunarodne razmjene	441
X.	TRŽIŠNA STRUKTURA SAVREMENOG KAPITALIZMA	
1.	Monopoli	448
1.1.	Faktori koji dovode do nastanka monopola.....	450
1.1.	Monopolske cijene i monopolski profit.....	454
2.	Oligopol i monopolistička konkurencija	458
2.1.	Oligopol	458
2.2.	Monopolistička konkurencija	461
3.	Oligopson.....	463
4.	Karakteristike tržišne strukture savremenog kapitalizma	465
5.	Multinacionalne kompanije	472
5.1.	Razlozi osnivanja multinacionalnih kompanija	473
6.	Efekti multinacionalnih kompanija na nacionalnu privredu	478
XI.	LITERATURA	484